

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директором

КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

«ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 11»

ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

В.П. Чубинська

Наказ від 01.09.2025 № 49-о

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

протокол від 28.08.2025 № 6

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ОСНОВНОЇ ШКОЛИ (9 клас)

КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

«ХАРКІВСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА №11»

ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

II ступінь

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Вступ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 11» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ є закладом загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, які зумовлені психоневрологічними захворюваннями та розладами поведінки, що потребують тривалого лікування, який забезпечує здобуття початкової, базової середньої освіти та відновлення і зміцнення здоров'я учнів (вихованців), а також надання їм медичної допомоги. Організація освітнього процесу в спеціальній школі для дітей з психоневрологічними захворюваннями та розладами поведінки, але зі збереженням інтелектом здійснюється з урахуванням принципів диференційованого та індивідуального підходу на основі педагогічного, психологічного та клінічного вивчення поведінки і стану здоров'я учня (вихованця).

Форми здобуття освіти в спеціальній школі спрямовані на психологічну корекцію особистості.

Спеціальна школа № 11 здійснює освітній процес за п'ятиденним навчальним тижнем в дистанційному режимі навчання.

Структура спеціальної школи:

I ступень – початкова школа (1-4 класи);

II ступень – основна школа (5-9 класи).

Основна школа 5-9 класи:

- 5, 6-А, 6-Б, 6-В, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 8-В, 9-А, 9-Б класи – з українською мовою навчання.

II СТУПІНЬ

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА (9 КЛАСИ)

Освітня програма II ступеня (основна школа) розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та від 30 вересня 2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- наказу міністерства Охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021);
- Статуту спеціальної школи № 11.
- Постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 року №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

– наказу МОН України від 17.06.2025 № 865 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 929 від 26.06.2025);

– Навчальної програми «Фізична культура» для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи (Лист МОН від 16.08.2007 № 1/11-6410, авт. Майєр В.І., Дерев'янка В.В.).

Загальні положення освітньої програми у 9 класах

Освітня програма базової середньої освіти спеціальної школи № 11 (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, які натеper подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- порядок вивчення окремих предметів;
- перелік навчальних програм;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів закладу освіти складає– 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальної школи.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої.

Українська мова як державна в закладі вивчається за освітніми програмами, які враховують мовну підготовку учнів початкової школи та спорідненість між рідною і державною мовами.

Навчальний план спеціальної школи № 11 включає дві складові: інваріантну, сформовану на державному рівні та варіативну, яка враховує індивідуальні освітні потреби учнів. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначена

закладом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів (вихованців), упровадження корекційно-розвиткових занять і відображається в навчальному плані закладу освіти.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

години для проведення корекційно-розвиткових занять;

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Враховуючи особливості розвитку, інтереси, індивідуальні освітні потреби учнів 9-х класів, а також рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення спеціальної школи № 11, години варіативної складової передбачаються на збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, індивідуальні заняття.

У варіативну складову навчального плану за рішенням педагогічної ради включено Індивідуальні заняття з алгебри по 1 год/тиждень.

Фізична культура в спеціальній школі № 11 проводиться за програмами для спеціальної медичної групи.

Варіативні модулі з трудового навчання у 9 класах розподілені таким чином:

	Обов'язкова для вивчення складова	Варіативна складова	
		Варіативний модуль 1	Варіативний модуль 2
1	2	3	4
9 клас	Проектування та виготовлення комплексного виробу	Технологія оздоблення виробів із геометричною різьбою	
	Технологія виготовлення швейних виробів	Технологія оздоблення одягу	

Під час проведення уроків з трудового навчання за погодженням з лікарем-психіатром та за рішенням педагогічної ради санаторної школи за умови збереження змісту навчальної програми трудові процеси, пов'язані із статичним напруженням, замінюються іншими видами діяльності.

Індивідуальні заняття, факультативи, обліковуватимуться в журналі без оцінювання за рішенням педагогічної ради.

Вивчення предметів з годинами 0,5; 1,5; 2,5 проводитимуться упродовж навчального року: ціла частина щотижнево, дробова – по 1 годині через тиждень.

Поділ класів на групи з іноземної мови (англійської), трудового навчання, основ здоров'я, фізичної культури, інформатики, української мови та російської мови не здійснюватиметься.

Відповідно до Положення про спеціальну школу медична допомога та корекційно-розвиткові заняття включають логопедичні заняття, педагогічну корекцію, заняття з психологічної корекції особистості, ритміки, ЛФК, арт-терапії, курсу з розвитку соціальних навичок та проводиться згідно з робочими часами відповідних працівників.

Корекційно-розвиткова робота в межах навчального навантаження 9 класах представлена:

Ритміка (ЛФК) - 1 година на тиждень;

Курс з розвитку соціальних навичок «Вчимося жити разом» – 1 година на тиждень;

Тривалість уроків у 9-х класах становить 45 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Для недопущення перевантаження учнів, враховуються їх медичні діагнози.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

		Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою

		навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти у 9 класі.

Базова середня освіта – навчання у 9 класі, здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти та освіти у 5-8 класах. Навчання за освітньою програмою 9 класу базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання у 8 класі, визначених у Державних стандартах початкової та базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти у 9 класі за інших умов.

Зарахування учнів (вихованців) до спеціальної школи № 11 здійснюється на підставі медичних показань і протипоказань, висновку ІРЦ, довідки від лікаря-психіатра та інших документів, зазначених у Статуті закладу.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 корекції основних компетентностей;
 комбінований урок;
 урок із застосуванням технологій дистанційного навчання.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, квести, інтерактивні уроки (уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Враховуючи норми Санітарного регламенту, проводячи уроки в онлайн форматі у 9 класах вчитель 20 хвилин відводить для роботи з учнями у синхронному режимі. Інші 25 хвилин уроку – асинхронна робота учнів на виконання вправ за підручником, із зошитами на друкованій основі, читання тощо. У цей час вчитель знаходиться в онлайн режимі для надання консультацій за потребою учнів.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

КРИТЕРІЇ

оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців).

1. Ці Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів (вихованців) тільки для 9 класів цього навчального року та встановлюють відповідність між вимогами до знань, умінь і навичок учнів та показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень.

2. Ці Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

3. За цими Критеріями оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів на уроках і вдома, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної, зокрема індивідуальне, групове та фронтальне опитування; письмової, зокрема самостійні та контрольні роботи, тестування; графічної, зокрема робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами; практичної, зокрема виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів.

При визначенні рівня навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези;
- самостійність оцінних суджень.

4. Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

Оцінювання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

У випадку невідповідності рівня навчальних досягнень учня (учениці) цим Критеріям позначається "не атестований".

З метою оцінювання індивідуальних досягнень учнів може бути використаний метод оцінювання портфоліо.

Портфоліо - це накопичувальна система оцінювання, що передбачає формування умінь учнів ставити цілі, планувати і організовувати власну навчальну діяльність; накопичення різних видів робіт, які засвідчують рух в індивідуальному розвитку; активну участь в інтеграції кількісних і якісних оцінок; підвищення ролі самооцінки.

Таке оцінювання передбачає визначення критеріїв для включення учнівських напрацювань до портфоліо; форми подання матеріалу; спланованість оцінного процесу; елементи самооцінки з боку учня тощо.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;
навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
якість проведення навчальних занять;
моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;
контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу передбачатиме досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Відповідно до рішення педагогічної ради, навчальна практика та навчальні екскурсії не проводитимуться.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

На основі освітньої програми закладу освіти, спеціальна школа № 11 склала та затвердила річний навчальний план на 2025/2026 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 9-х класів з навчанням українською мовою

Навчальні предмети Інваріантна складова	Кількість годин на тиждень у класах
	9 клас
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова (англійська)	3
Зарубіжна література	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Основи правознавства	1
Музичне мистецтво	-
Образотворче мистецтво	-
Мистецтво	1
Алгебра	2
Геометрія	2
Біологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	2
Трудове навчання	1
Інформатика	2
Основи здоров'я	1
Фізична культура	3
Разом (без фізкультури)	30
Разом	33
Корекційно-розвиткова робота	2
Ритміка (ЛФК)	1
Курс з розвитку соціальних навичок «Вчимося жити разом»	1
Варіантний складник	1
Індивідуальні заняття з алгебри	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	36

№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Видавництво	Тип (державна або авторська)	Ким дозволена для використання (ким затверджена)
1.	Українська мова	6-9	Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 5-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
2.	Українська література	6-9	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
3.	Зарубіжна література	6-9	Зарубіжна література. 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698
4.	Іноземна мова (англійська)	6-9	Іноземні мови. Англійська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Карпюк О.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
5.	Історія України Всесвітня історія.	6-9	Історія України Всесвітня історія. 6-11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698
6.	Мистецтво	8-9	Інтегрований курс «Мистецтво» Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 8-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
7.	Географія	6-9	Географія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698
8.	Фізика	7-9	Фізика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7– 9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
9.	Хімія	7-9	Хімія. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. 7-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804

10.	Біологія	6-9	Біологія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
11.	Трудове навчання	6-9	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
12.	Фізична культура	5-9	Фізична культура для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Лист Міністерства освіти і науки України від 15.10.2008 № 01/11-4923
13.	Основи здоров'я	6-9	Основи здоров'я. 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698
14.	Алгебра	7-9	Математика. Алгебра. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
15.	Геометрія	7-9	Математика. Геометрія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
16.	Інформатика	6-9	Інформатика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
17.	Правознавство	9	Навчальна програма з Основ правознавства для 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698